

Energetska obnova – najsigurniji put do europskih milijuna

Nije za zanemariti Projekti unapređenja energetske učinkovitosti su i pokretač građevinskog sektora

DARKO BIČAK
darko.bicak@poslovnih.hr

I prije nego što se krenulo u alociranje EU sredstava, iz nacionalnih izvora, prije svega preko FZOEU-a, plasirano je više od milijardu kuna poticaja

Energetska obnova zgrada je potencijalno jedan od važnih pokretača građevinskog sektora, a posebna pogodnost je što se dobar dio njezinih troškova može pokriti iz fondova Europske unije.

No, i prije nego što se krenulo u alociranje EU sredstava, iz nacionalnih izvora, prije svega preko Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU), plasirano je više od milijardu kuna poticaja za 14 tisuća obiteljskih kuća i gotovo tisuću ostalih zgrada. Prema podacima FZOEU-a,

311
milijuna eura

iz Europskog fonda za regionalni razvoj do kraja 2020. godine na raspolaganju ima Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja

iz nacionalnih sredstava je proteklih godina odobreno 656 milijuna kuna za obnovu 14.174 kuće, 254 milijuna kuna za energetska obnova 445 višestambenih zgrada, 176,4 milijuna kuna za 303 nestambene zgrade, a Fond je dosad isplatio i 64,5 milijuna kuna za 12 zgrada čija obnova se financirala po ESCO modelu.

Velik potencijal

Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, kao posredničko tijelo razine 1, u okviru specifičnih ciljeva za koje je nadležno, za smanjenje potrošnje energije u javnim zgradama te u stambenim zgradama, odnosno višestambenim zgradama i obiteljskim kućama na raspolaganju ima 311 milijuna eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj do kraja 2020. godine.

Iz samog Ministarstva ističu da je dosad u okviru Pilot poziva za izradu projektne dokumentacije te radova energetske obnove odgojno-obrazov-

nih javnih ustanova, koje je Ministarstvo raspisalo sredinom 2015. godine, ugovoreno 105 projekata u vrijednosti od gotovo 60 milijuna kuna koji se sufinanciraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj te sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

"Bespovratnim sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, u okviru spomenutih Pilot poziva, sufinancira se izrada projektne dokumentacije za 18 dječjih vrtića, dva učenička doma, četiri srednje škole, gimnazije, odnosno glazbene škole i 48 osnovnih škola, dok će 23 osnovne škole, sedam dječjih vrtića, dva učenička doma i jedna gimnazija izvršiti i radove energetske obnove. Zbog iznimno velikog interesa za Pilot pozive, što potvrđuje činjenica da je raspoloživa alokacija višestruko premašena pristiglim prijavama, kojih je bilo više od 400,

656
milijuna kuna

iz nacionalnih sredstava odobreno je za obnovu 14.174 kuće

Ministarstvo je krajem 2016. godine objavilo nastavak spomenutih Pilot poziva u obliku novog Poziva na dostavu projektnih prijedloga 'Energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja.' Novina ovog Poziva, u odnosu na Pilote, jest to da se radi isključivo o europskim, a ne više i nacionalnim sredstvima", kažu u Ministarstvu graditeljstva. U sklopu tog poziva Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, u svojstvu Posredničkog tijela razine ▶

Za 17.000 kućanstava

Odobreno 616 projekata

Na natječaj Ministarstva graditeljstva za energetska obnova višestambenih zgrada koji je završen krajem siječnja, stiglo je 648 prijava, a prihvaćeno je 616 projekata koji su imali svu potrebnu dokumentaciju. U ove će projekte ukupno biti uloženo više od milijardu kuna, od čega 629 milijuna kuna iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. "Ovi alocirani projekti obuhvaćaju 1,4 milijuna četvornih metara stambene površine, odnosno više od 17.000 kućanstava. Prosječna starost zgrada je 50 godina a nakon zahvata očekuje se energetska ušteda od 66,8 posto i smanjenje CO2 za 20.500 tona", pojasnio je resorni ministar Lovro Kuščević.

PATRIK MACEK/PIXSELL

» 2 (PT2), zaprimio je ukupno 234 projekt čija ukupna vrijednost investicija iznosi oko 800 milijuna kuna, a traženi iznos bespovratnih sredstava oko 400 milijuna kuna.

Također, u okviru specifičnog cilja 4c2 "Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)", Ministarstvo je sredinom listopada 2016. godine raspisalo Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Energetska obnova višestambenih zgrada“ na koji je, do njegovog zatvaranja 31. siječnja 2017. godine, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, kao posredničko tijelo razine 2, zaprimio 648 projektnih prijedloga.

Rezultati u svibnju i lipnju

Traženi iznos bespovratnih sredstava premašuje 600 milijuna kuna dok se predviđa kako će ukupna investi-

PROGRAM OBNOVE ZGRADA JAVNOG SEKTORA ZA RAZDOBLJE 2016. – 2020. PREDVIĐA GODIŠNJE UŠTEDE ENERGIJE OD 50 GWH

cija biti veća od milijardu kuna. "Trebalo napomenuti kako će se konačan broj zgrada koje će dobiti sredstva putem navedenih Poziva i tako postati predmetom energetske obnove, znati u svibnju ili lipnju 2017. kada završi proces evaluacije projekata, a započne faza donošenja Odluka o financiranju, nakon koje slijedi potpisivanje Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava", ističu u Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja.

Obnova javnih zgrada

Prema Programu energetske obnove zgrada javnog sektora 2014. – 2015., koji operativno provodi Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama, obnovljeno je 12 zgrada: KBC Split – lokalitet Križine (7 zgrada), Dječji vrtić Girice, Cres, (1 zgrada) te Opća bolnica Karlovac (4 zgrade). Radovi na energetske obnovi provode se

na 23 zgrade na 5 lokacija: KBC SPLIT – lokalitet Firule, Sveučilište Sjever, Varaždin, Državni zavod za mjeriteljstvo, Zagreb, Zatvorska bolnica u Zagrebu, Kaznionica u Lepoglavi. Projektiranje je pak u tijeku za četiri ugovora te se očekuje potpisivanje još tri ugovora o energetskom učinku za 27 zgrada.

Prema Programu energetske obnove zgrada javnog sektora 2014. – 2015., Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost osigurava 40 posto sredstava za opravdane troškove ukupne vrijednosti ulaganja, u iznosu do 160 milijuna kuna dok ostatak sredstava osigurava Pružatelj energetske usluge. Do sada je realizirano oko 64 milijuna kuna sredstava Fonda.

Obiteljske kuće

Program energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. godine predviđa energetska obnova 2000 obiteljskih kuća na razini Republike Hrvatske godišnje. Prema podacima FZOEU do sada je ugovoreno 15.648 projekata za implementaciju mjera energetske učinkovitosti i ugradnju OIE na obiteljskim kućama, do sada je završeno 12.795 projekata.

Predviđen je trošak provedbe programa 207,5 milijuna kuna godišnje, prema Programu potreban je 71 milijun kuna godišnje za subvencioniranje. Zbog višestruko veće stope obnove od planirane, dosad je završeno 12.795 projekata, FZOEU je isplatio 597,76 milijuna kuna. Program energetske obnove višestam-

benih zgrada za razdoblje od 2014. do 2020. godine predviđa obnovu 500.000 m² u višestambenim zgradama na razini Hrvatske godišnje.

Prema podacima FZOEU, do sada je ugovoreno 2.324 projekta, a završeno preko 2000, a što uključuje 1347 energetske preglede, 915 projekata obnove i 430 obnova zgrada.

Trošak provedbe planiran Programom 610 milijuna kn godišnje, potrebno 261,5 milijun kn godišnje za subvencioniranje. Program energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje od 2014. do 2015. godine predviđio je obnovu 200 zgrada javnog sektora, korisne površine oko 420.000 m² i pokretanje investicija u iznosu od približno 400 milijuna kuna. Predviđeno sufinanciranje za ovaj program, 40 posto iznosa, od strane FZOEU je 160 milijuna kuna. Prema podacima Agencije za promet nekretninama (APN) do sada je ugovoreno 12 projekata energetske učinkovitosti za ukupno 55 zgrada, odnosno za obnovu površine od 203.677 m².

Iz Ministarstva graditeljstva ističu da je završena obnova u 3 ugovora za 12 zgrada i 68.425 m². Program se i dalje provodi do završetka započelih projekata u istom.

Program energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje 2016. – 2020. predviđa obnovu zgrada javnog sektora koja će rezultirati godišnjom ušteda energije od 50 GWh, i obnovom korisne površine od preko 327.000 m² godišnje u javnim zgradama. ♦

Zagrebački New Deal

Na 5000 zgrada 10.000 zaposlenih?

Zasada je teško procijeniti koliko je realan, ali plan energetske obnove zgrada u Zagrebu koji je predstavio gradonačelnik Milan Bandić u svakom je slučaju ambiciozan. Radi se o svojevrsnom New Dealu koji bi trebao pokrenuti građevinski sektor u gradu i okolici jer predviđa ulaganje dvije milijarde kuna iz gradskog proračuna za obnovu 5000 zgrada, a na čemu bi se zaposlilo 10-ak tisuća ljudi. Za sad je u ovaj projekt ušlo 3000 zgrada, a očekuje se stanari još 2000 zgrada dogovoriti i prijaviti za obnovu. Projekt predviđa sufinanciranje 80 posto ukupne cijene za ulične fasade i 60 posto za dvorišne. Nisu postavljena ograničenja niti prioriteta po zonama, a očekuje se da bi čitav projekt, ako zaživi, trebao trajati 6-8 godina.

